

90-річчя Тетяни Миколаївни Юрченко 90th birthday of Prof. Tetiana M. Yurchenko

7 листопада 2023 р виповнилося 90 років відомій вченій-кріобіологині, лауреатці Державних премій СРСР і України, докторці медичних наук, професорці Тетяні Миколаївні Юрченко. Від початку заснування у 1972 р. і дотепер Т.М. Юрченко працює в Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, а понад 30 років вона очолювала відділ кріоморфології. Під керівництвом та за безпосередньої її участі були виконані фундаментальні дослідження впливу холоду на біологічні об'єкти різного рівня організації з використанням методів електронної мікроскопії, класичної гістології, гісто- і цитохімії. Одержані результати стали основою для розроблення і впровадження в клінічну практику методів кріоконсервування тканин ока, клітин крові та кісткового мозку.

У 1986 р. за розробку методу низькотемпературного консервування рогової оболонки ока людини для трансплантації Т.М. Юрченко разом із колективом авторів була удостоєна Державної премії СРСР.

Тетяна Миколаївна була однією з ідеологинь і активною учасницею розвитку нового напрямку медицини — клітинної та тканинної терапії, основаної на застосуванні кріоконсервованих клітин і тканин фетоплацентарного комплексу для лікування різних патологічних станів організму людини. Експериментальні дослідження під керівництвом Т.М. Юрченко дозволили науково обґрунтувати можливість використання тканини плаценти та її кріоекстракту для лікування захворювань щитоподібної залози, атеросклерозу, ниркової недостатності.

В 1998 р. за активної участі професорки Т.М. Юрченко на базі Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України було створено ДП «Міжвідомчий науковий центр кріобіології і кріомедицини НАН, АМН і МОЗ України», основним напрямком роботи якого є впровадження розроблених методів кріоконсервування клітин і сироватки кордової крові, тканин фетоплацентарного походження в прак-

On November 7, 2023, outstanding cryobiologist, laureate of the State Prizes of the USSR and Ukraine, MD, Prof. Tetiana M. Yurchenko turned 90. From the beginning of its foundation in 1972 until now, T.M. Yurchenko has worked at the Institute for Problems of Cryobiology and Cryomedicine of the National Academy of Sciences of Ukraine, and for more than 30 years she headed the Cryomorphology Department. Under her leadership and with her direct participation, fundamental studies of the effect of cold on biological objects of various levels of organization were carried out using the electron microscopy, classical histology, histo- and cytochemistry. The findings laid the basis for the development and introduction into clinical practice of methods of cryopreservation of ocular tissues, those of blood cells and bone marrow.

In 1986, for the development of low-temperature preservation of the cornea of the human eye for transplantation, T.M. Yurchenko, together with a team of authors, was awarded the State Prize of the USSR.

Prof. Tetiana Yurchenko was one of the ideologues and an active participant in the development of a new direction of medicine, *i. e.* cell and tissue therapy, based on the use of the fetoplacental complex cryopreserved cells and tissues to treat various pathologies of the human body.

Experimental research under T.M. Yurchenko guidance allowed to scientifically substantiate the possibility of using placenta tissue and its cryoextract for the treatment of diseases of the thyroid gland, atherosclerosis, and kidney failure.

In 1998, with the active participation of Prof. T.M. Yurchenko, on the basis of the Institute for Problems of Cryobiology and Cryomedicine of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine, the State Enterprise 'Interdepartmental Scientific Center of Cryobiology and Cryomedicine of the National Academy of Sciences of Ukraine, and the Ministry of Health of Ukraine' was established, the main direction of which is the introduction of developed methods of cryopreservation of cells and serum

тичну медицину та створення на цій основі нових лікувальних препаратів для корекції ряду захворювань.

У 2004 р. Т.М. Юрченко разом із групою вчених Інституту була удостоєна Державної премії України в галузі науки і техніки за фундаментальні дослідження та розробку нової біотехнології одержання клітинних і тканинних алотрансплантатів.

Т.М. Юрченко поєднує наукову діяльність із науково-організаційною роботою, є Вченим секретарем проблемної комісії з кріобіології та кріомедицини при Бюро Президії НАН України, а також членом Спеціалізованої вченої ради. Входила до складу редакційної колегії журналу «Проблеми кріобіології і кріомедицини» та Вченої ради Інституту.

Тетяна Миколаївна Юрченко — авторка понад 200 наукових статей, 8 монографій, 20 патентів. За свою багатолітню наукову діяльність професорка Т.М. Юрченко підготувала 10 кандидатів і 2 докторів наук, є наставницею молодого покоління вчених-кріобіологів. Учні Тетяні Миколаївні стали висококваліфікованими фахівцями, професорами, а сьогодні очолюють наукові колективи і лікувальні заклади.

Колектив Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, співробітники ДП «Міжвідомчий науковий центр кріобіології і кріомедицини НАН, АМН і МОЗ України» щиро вітають Тетяну Миколаївну з ювілеєм, бажають міцного здоров'я, життєвого оптимізму та творчих успіхів.

of cord blood, tissues of fetoplacental origin into practical medicine and on this basis, the creation of new medicinal drugs for the correction of a number of diseases.

In 2004, Prof. T.M. Yurchenko, together with a group of scientists of the Institute, was awarded the State Prize of Ukraine in the field of science and technology for fundamental research and development of a new biotechnology for obtaining cell and tissue allografts.

T.M. Yurchenko combines scientific activity with organizational one, she is the Scientific Secretary of the Problem Commission in Cryobiology and Cryomedicine at the Bureau of the Presidium of the National Academy of Sciences of Ukraine, as well as a member of the Specialized Scientific Council. She was a member of the Editorial Board of the 'Problems of Cryobiology and Cryomedicine' journal and the Scientific Council of the Institute.

T.M. Yurchenko is the author of more than 200 scientific papers, 8 monographs, and 20 patents. For many years of her scientific activity, Prof. T.M. Yurchenko trained 10 candidates and 2 doctors of science, is a mentor of the young generation of cryobiologists. Her students became highly qualified specialists, professors, and today they head scientific teams and medical institutions.

The team of the Institute for Problems of Cryobiology and Cryomedicine of the National Academy of Sciences of Ukraine, employees of the State Enterprise 'Interdepartmental Scientific Center of Cryobiology and Cryomedicine of the National Academy of Sciences of the National Academy of Sciences, the Academy of Medical Sciences and the Ministry of Health of Ukraine' sincerely congratulate Prof. Tetiana Yurchenko with her anniversary, wish her good health, life optimism and creative success.

